

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ELNÖKÉNEK VÉGZÉSE

2005. április 27.*

A T-34/05. R. sz. ügyben,

a **Makhteshim-Agan Holding BV** (székhelye: Amszterdam [Hollandia]),

az **Alfa Georgika Efodia AEVE** (székhelye: Athén [Görögország]),

az **Aragonesas Agro, SA** (székhelye: Madrid [Spanyolország]),

(képviselik őket: C. Mereu és K. Van Maldegen ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviseli: B. Doherty, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

* Az eljárás nyelve: angol.

az endoszulfánnak a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 1991. július 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelv (HL L 230., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 11. kötet, 332. o.) I. mellékletébe való esetleges felvételére irányuló bizonyos ideiglenes intézkedések elrendelése iránti kérelme tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGÁNAK ELNÖKE

meghozta a következő

Végzést

Jogi háttér

- 1 A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 1991. július 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelv (HL L 230., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 11. kötet, 332. o.) többek között létrehozta a növényvédő szerek forgalomba hozatalára vonatkozó engedélyezés odaítélésére és visszavonására alkalmazandó közösségi rendszert.
- 2 A 91/414 irányelv 4. cikke értelmében „a tagállamok biztosítják, hogy növényvédő szereket csak akkor engedélyeznek, ha [...] a szerben lévő hatóanyagok az I. mellékletben szerepelnek”. Azon hatóanyagokra azonban, amelyek a 91/414

irányelvről szóló értesítés után két évvel forgalomban voltak, és amelyek nem szerepelnek az I. mellékletben, bizonyos feltételek mellett átmeneti eltérési időszak vonatkozhat. A 91/414 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése ugyanis a következőképpen rendelkezik: „a tagállamok az irányelvről szóló értesítést követő 12 éves időszakon belül területükön engedélyezhetik olyan, az I. mellékletben nem szereplő hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek forgalomba hozatalát, amely hatóanyagok az irányelvről szóló értesítés után két évvel már forgalomban voltak”. Ezt a 12 éves időszakot, amely 2003. július 26-án járt le, a 91/414/EGK tanácsi irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében említett időszak meghosszabbításáról, egyes hatóanyagoknak az említett irányelv I. mellékletébe történő felvétele megtagadásáról, valamint az ezeket a hatóanyagokat tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról szóló, 2002. november 20-i 2076/2002/EK bizottsági rendelet (HL L 319., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 37. kötet, 374. o.) egyes anyagok tekintetében 2005. december 31-ig meghosszabbította. A meghosszabbítás által érintett anyagok között van az endoszulfán, amely különösen a rovarölő szerek gyártása során alkalmazott hatóanyag.

- 3 A 8. cikk (2) bekezdésében előírt átmeneti időszak során a kérdéses hatóanyagokon értékelési munkaprogramot kell végrehajtani, amelyet követően az anyagok felvehetők a 91/414 irányelv I. mellékletébe, vagy éppen ellenkezőleg: nem vehetők fel az I. mellékletbe, ha nem felelnek meg a 91/414 irányelv 5. cikkében megállapított biztonsági követelményeknek, vagy az értékeléshez nem nyújtották be a megkívánt tájékoztatást és adatokat „az előírt időszakon belül”. A 91/414 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése végül előírja, hogy az értékelési program végrehajtásához szükséges rendelkezéseket bizottsági rendeletben kell meghatározni.

- 4 A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 91/414/EGK tanácsi irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében említett munkaprogram első szakaszának végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1992. december 11-i 3600/92/EGK bizottsági rendelet (HL L 366., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 13. kötet, 242. o.) a 414/92 irányelv I. mellékletébe történő lehetséges felvétel érdekében meghatározza számos anyag értékelési eljárását. Ezen anyagok között szerepel az endoszulfán is.

- 5 A 3600/92 rendelet 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja előírja, hogy minden érintett hatóanyag tekintetében referens tagállamot kell kijelölni. A növényvédő szerek hatóanyagainak megállapításáról és a referens tagállamoknak a 3600/92/EGK bizottsági rendelet végrehajtására történő kijelöléséről szóló, 1994. április 27-i 933/94/EK bizottsági rendelet (HL L 107., 8. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 16. kötet, 84. o.) értelmében az endoszulfán vizsgálatára vonatkozóan a Spanyol Királyságot jelölték ki referens tagállamnak.

Tényállás és eljárás

- 6 A Makhteshim-Agan Holding BV, az Aragonesas Agro SA és az Alfa Georgika Efodia AEVE többek között endoszulfán és endoszulfán-alapú növényvédő szerek termelésével és eladásával foglalkozó társaságok. Az Aragonesas Agro a Makhteshim-Agan Holding leányvállalata és forgalmazója. Az Aragonesas Agro engedéllyel rendelkezik bizonyos, endoszulfán-alapú növényvédő szerek Spanyolországban történő forgalomba hozatalára. Az Alfa Georgika Efodia a Makhteshim-Agan Holding leányvállalata és forgalmazója, és engedéllyel rendelkezik bizonyos, endoszulfán-alapú növényvédő szerek Görögországban történő forgalomba hozatalára.
- 7 A „Makhteshim Agan Intern. Coordination” a 933/94 rendelet I. mellékletében említett azon hét termelő egyike, amelyek bejelentették az endoszulfán 91/414 irányelv I. mellékletébe történő felvételének biztosítása iránti szándékukat. Észrevételeiben a Bizottság „Makhteshim Agan International Coordination Center” néven utal e vállalkozásra. A felperesek ideiglenes intézkedés iránti kérelmükben úgy nyilatkoznak, hogy a Makhteshim Agan International Coordination Center a Makhteshim-Agan Holding leányvállalata.

- 8 A módosított 933/94 rendeletben meghatározott 1995. október 31-i határidő leteltéig az endoszulfánra vonatkozóan a 3600/92 rendelet 6. cikkében meghatározott dossziékat a Spanyol Királyságnál csak a Makhteshim Agan International Coordination Center és a – jelenleg Bayer CropScience AG-nek nevezett – AgrEvo GmbH (a továbbiakban: AgrEvo) helyezte el. Ezt követően a Makhteshim Agan International Coordination Center és az AgrEvo az „endoszulfán-munkacsoport” (task force endosulfan) elnevezésű munkacsoportban tömörültek.
- 9 A benyújtott dossziék vizsgálatát követően a Spanyol Királyság 2000 februárjában jelentéstervezetet küldött a Bizottságnak az endoszulfánról.
- 10 2000 nyarán a Bizottság a 3600/92 rendelet 7. cikkének (3) bekezdése értelmében elküldte a jelentéstervezetet a tagállamoknak és az AgrEvo-nak mint az endoszulfán-munkacsoport képviselőjének.
- 11 2001. januártól 2001. júliusig a United Kingdom Pesticide Safety Directorate (az Egyesült Királyság peszticidbiztonsági főigazgatósága) a jelentéstervezet és az arra tett észrevételek vizsgálata érdekében a Bizottság nevében számos találkozót szervezett több tagállam szakértői számára. 2001. június 27-én az e vizsgálat eredményéről készített jelentést elküldték a tagállamoknak, és 2001. augusztus 25-én a jelentést továbbították az endoszulfán-munkacsoportnak, további észrevételeket és magyarázatokat kérve.
- 12 A Bizottság, tudomásul véve, hogy az endoszulfán vizsgálatához bizonyos további információk szükségesek, 2001. november 21-én elfogadta a bizonyos hatóanyagoknak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő lehetséges felvételére

vonatkozó döntésről szóló 2001/810/EK határozatot (HL L 305., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 34. kötet, 188. o.). Ez a határozat az endoszfánra vonatkozó új információ előterjesztésére előírt határidőt 2002. május 25-ig meghosszabbította. A hosszú távú tanulmányok tekintetében a benyújtás határidejét 2003. május 31-re tűzték ki.

- 13 2002. március 8-án találkozót tartottak, amelyen az endoszfán-munkacsoport és a spanyol hatóságok is részt vettek.
- 14 Az endoszfán-munkacsoport a 2002. május 25-i határidejű tanulmányokat a határidő lejárta előtt benyújtotta.
- 15 2002. július 17-én újabb találkozót tartottak a spanyol hatóságokkal.
- 16 Az endoszfán-munkacsoport a 2003. május 31-i határidejű tanulmányokat a határidő lejárta előtt benyújtotta.
- 17 2004. január 22-én újabb találkozót tartottak, amelyen az endoszfán-munkacsoport és a spanyol hatóságok is részt vettek. E találkozó során egy környezetügyi és ökotoxikológiai szakértő tájékoztatta az endoszfán-munkacsoportot az endoszfánt érintő aggályairól.
- 18 2004. január 26-án a Spanyol Királyság az endoszfán-munkacsoport egyik tagjának továbbította a munkacsoport által 2002 és 2003 májusában benyújtott információ értékelésére vonatkozó jelentést.

- 19 2004. március 11-én a Bizottság és a tagállamok részvételével találkozót tartottak, amelyen arra a következtetésre jutottak, hogy nincsenek olyan tényezők, amelyek igazolnák az endoszulfánnak a 91/414 irányelv I. mellékletébe történő felvételét.
- 20 2004. május 17-én háromoldalú találkozót tartottak a Bizottság, a spanyol hatóságok és az endoszulfán-munkacsoport képviselőinek részvételével, a 91/414 irányelv 6. cikkének (4) bekezdése szerint. Ezen a találkozón a Bizottság képviselője tájékoztatta az endoszulfán-munkacsoportot arról, hogy a Bizottság olyan tartalmú javaslatot tervez tenni az Élelmiszerlánc-ügyi és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság (a továbbiakban: bizottság) részére, hogy az endoszulfánt ne vegyék fel a 91/414 irányelv I. mellékletébe, és arról, hogy a találkozó célja annak lehetővé tétele, hogy az endoszulfán-munkacsoport benyújtsa észrevételeit. A Bizottság képviselője azt a tájékoztatást adta, hogy az endoszulfán-munkacsoport 2004. június 21-ig küldheti el észrevételeit, de érveinek alátámasztására nem szolgáltatathat új adatot, mivel a 2003. május 31-i határidő már lejárt.
- 21 2004. június 25-én az endoszulfán-munkacsoport képviselői levelet küldtek a Bizottságnak, amelyben kifogásolták az endoszulfán értékelésének módját, és kiegészítő technikai magyarázatokat bocsátottak rendelkezésre.
- 22 2004. július 12-én kelt levelében a Bizottság felkérte a Spanyol Királyságot, hogy az endoszulfán-munkacsoport által rendelkezésre bocsátott új tanulmányokat ne vegye figyelembe.
- 23 2004. szeptember 24-én tanácsadói közvetítésével az endoszulfán-munkacsoport levelet küldött a Bizottságnak. E levél bevezetésében az endoszulfán-munkacsoport kifejtette: annak érdekében ír, hogy „a Bizottságot hivatalosan felkérje arra, hogy a gondos ügyintézés indokai alapján avatkozzék be a közösségi jog megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében, és védje [az endoszulfán-munkacsoport] ehhez kapcsolódó jogait és jogos elvárásait”. Az endoszulfán-munkacsoport ezenfelül felkérte a Bizottságot: „bizonyosodjék meg arról, hogy az endoszulfán

értékelése tudományos és jogi szempontból megfelelő módon történt, és erről hozott döntéséről értesítse az endoszulfán-munkacsoportot”. Ugyanebben a levélben az endoszulfán-munkacsoport kifejtette, hogy „a Bizottság köteles pártatlanul megvizsgálni az endoszulfán-munkacsoport által előterjesztett tényezőket, a gondos ügyintézés indokai alapján köteles beavatkozni, és az endoszulfán vizsgálatával a referenst vagy a közösségi jog által létrehozott más szakosodott testületeket köteles megbízni, azzal az utasítással, hogy minden vonatkozó információt vizsgáljanak meg a 91/414 irányelvben megállapított megfelelő értékelési kritériumok alapján”. A levél végén az endoszulfán-munkacsoport felkérte a Bizottságot, hogy 60 napon belül foglaljon állást.

24 A Bizottság 2004. november 26-án kelt levelével válaszolt az endoszulfán-munkacsoport felkérésére. E levelében a Bizottság tájékoztatta az endoszulfán-munkacsoportot, hogy az endoszulfánnak a 91/414 irányelv I. mellékletéből történő kihagyására vonatkozó határozati javaslatot készít elő, amelyet a bizottság 2005-ben tartandó első ülésén szándékozik benyújtani. A Bizottság arra is rámutatott, hogy 2004. július 12-i levelében felhívta a figyelmet a 3600/92 rendeletben előírt eljárásra, és a rendeletben feltüntetett anyagok vizsgálatának véglegesítésére előírt határidőkre. A Bizottság végezetül megjegyezte, hogy az endoszulfán-munkacsoport kérelme kevéssel korábban benyújtott tanulmányoknak a Bizottság általi értékelésére irányul, az értékelés azonban részletes elemzést kíván, következésképp a kérelem ellentmond azon kérelemnek, hogy a Bizottság a dosszié egészére vonatkozóan 60 napon belül állást foglaljon.

25 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalánál 2005. január 31-én nyilvántartásba vett keresetle-velükkel a Bayer CropScience és a felperesek az EK 232. cikk alapján intézményi mulasztás iránti keresetet indítottak. E kereset érdemi részében a felperesek elsődlegesen azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- állapítsa meg, hogy a Bizottság nem teljesítette az endoszulfán vizsgálata érdekében benyújtott tudományos adatok véleményezésére vonatkozó, valamint a vizsgálat során a tisztességes eljárás („due process”) biztosítására vonatkozó kötelezettségeit;

- kötelezze a Bizottságot, hogy teljesítse kötelezettségeit, és evégett vizsgálja meg az endoszulfán vizsgálatához benyújtott összes adatot, és biztosítsa a felperesek tisztességes eljáráshoz („due process”) való jogát.

- 26 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalánál 2005. január 31-én nyilvántartásba vett külön dokumentummal a felperesek benyújtották a jelen ideiglenes intézkedés iránti kérelmüket. E kérelemben a felperesek azt kérik az Elsőfokú Bíróság elnökétől, hogy az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 105. cikkének 2. §-a alapján a Bizottság észrevételeinek előterjesztését megelőzően hozzon határozatot.
- 27 2005. február 8-án az Elsőfokú Bíróság elnöke írásban kérdéseket intézett a Bizottsághoz, amelyre a Bizottság a 2005. február 9-én kelt levelében válaszolt.
- 28 2005. február 11-én a felperesek az Elsőfokú Bíróság Hivatalához a Bizottság 2005. február 9-én kelt levelére vonatkozó észrevételeket tartalmazó levelet nyújtottak be, amelyre vonatkozóan az Elsőfokú Bíróság elnöke úgy határozott, hogy azt az iratok részévé teszi. A hivatalnál 2005. február 11-én nyilvántartásba vett dokumentummal a Bizottság benyújtotta az ideiglenes intézkedés iránti kérelemre vonatkozó észrevételeit.
- 29 Az Elsőfokú Bíróság elnökének felhívására a felperesek 2005. február 22-én új észrevételeket nyújtottak be. Ezekben az észrevételekben a felperesek kérelmezték, hogy az elnök kötelezze a Bizottságot a bizottság üléseire vonatkozó, az endoszulfánt érintő jegyzőkönyvek és napirendek benyújtására.
- 30 2005. március 2-i levelével, amelyet 2005. március 6-án vettek nyilvántartásba a Hivatalnál, a Bizottság benyújtotta észrevételeit a felperesek 2005. február 22-én

benyújtott észrevételeire vonatkozóan. Az elnök felhívására a Bizottság azt nyilatkozta, hogy hivatalosan javaslatot terjesztett a bizottság elé egy olyan határozattervezetre vonatkozóan, amely az endoszulfánnak a 91/414 irányelv I. mellékletéből történő kihagyását célozza. Észrevételeihez a Bizottság mellékelte a határozattervezet másolatát, és azt a tájékoztatást adta, hogy a bizottság a 2005. február 14-én és 15-én tartott ülésén jóváhagyta a tervezetet.

- 31 2005. március 8-án az Elsőfokú Bíróság elnöke felhívta a felpereseket, hogy nyújtsák be a Bizottság által az Elsőfokú Bíróság elnökének felhívására rendelkezésre bocsátott ténybeli magyarázatokra vonatkozó esetleges észrevételeiket. E felhívásra válaszul a felperesek 2005. március 11-i levelükben benyújtották észrevételeiket, amelyre a Bizottság 2005. március 16-án válaszolt.

Kérelmek

- 32 A felperesek azt kérik, hogy az elnök:

- „kötelezze a Bíróságot arra, hogy ne szüntesse meg az endoszulfán nevű növényvédőszer-hatóanyagának a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 91/414/EGK irányelv szerinti vizsgálatát, és következésképpen ne nyújtson be az irányelv 19. cikke értelmében az Élelmiszerlánc-ügyi és Állat-egészségügyi Állandó Bizottsághoz az endoszulfánnak az I. mellékletből való kihagyására vonatkozó javaslatot e bizottság 2005. február 14-i és 15-i ülésén, vagy bármely más olyan ülésen, amelyet az ügy érdemére vonatkozó határozat meghozataláig tartanak”, vagy „kötelezze a Bizottságot arra, hogy (amennyiben [a 91/414] irányelv 19. cikke értelmében a javaslatot már benyújtották [az Élelmiszerlánc-ügyi és Állat-egészségügyi Állandó Bizottsághoz], és az a javaslatot már jóváhagyta) ne fogadjon el és/vagy ne hirdessen ki a[z Európai Unió] Hivatalos Lap[já]ban az endoszulfánnak [a 91/414] irányelv I. mellékletéből való kihagyására vonatkozó határozatot”;

- „hozzon meg minden olyan egyéb ideiglenes intézkedést, amelyet a Bíróság elnöke a felperesek helyzetének az ügy érdemére vonatkozó határozat meghozataláig történő védelmének érdekében szükségesnek ítél”;
- a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

33 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

- utasítsa el a kérelmet, mint elfogadhatatlant vagy megalapozatlant;
- a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

34 Az eljárási szabályzat 104. cikkének 2. §-a előírja, hogy az ideiglenes intézkedés iránti kérelemben meg kell jelölni a jogvita tárgyát, a sürgősségre okot adó körülményeket, valamint azokat a ténybeli és jogi alapokat, amelyek valószínűsítik a kért ideiglenes intézkedés szükségességét (*fumus boni juris*). Ezek konjunktív feltételek, így tehát el kell utasítani az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet, amennyiben az egyik feltétel nem teljesül (a Bíróság elnökének a C-268/96. P(R). sz., SCK és FNK kontra Bizottság ügyben 1996. október 16-án hozott végzésének [EBHT 1996., I-4971. o.] a 30. pontja). Az elnök adott esetben mérlegeli a fennálló érdekeket (a Bíróság elnökének a C-445/00. R. sz., Ausztria kontra Tanács ügyben 2001. február 23-án hozott végzésének [EBHT 2001., I-1461. o.] a 73. pontja).

- 35 E vizsgálat során ráadásul az elnök széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, és a konkrét ügy sajátosságainak figyelembevételével szabadon határozza meg a különböző feltételek vizsgálatának módját és sorrendjét, mivel nincsen olyan közösségi szabály, amely előre meghatározott vizsgálati rendet szabna meg az ideiglenes intézkedés szükségességének értékelésére (a Bíróság elnökének a C-149/95. P(R). sz., Bizottság kontra Atlantic Container Line és társai ügyben 1995. július 19-én hozott végzésének [EBHT 1995., I-2165. o.] a 23. pontja).
- 36 E megfontolások fényében kell megvizsgálni a jelen ideiglenes intézkedés iránti kérelmet.

A felek érvei

Az elfogadhatóságról

- 37 A Bizottság álláspontja szerint az alapkereset nyilvánvalóan elfogadhatatlan, lényegében hét okból. Először is: a kereset az EK 232. cikk szerinti intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset, valamint az EK 230. cikk szerinti megsemmisítés iránti kereset összetévesztésén alapul. Másodszor: a Bizottság még nem fogadott el kötelező aktust, ezért a Bizottság állítólagos mulasztása nem érinti a felperesek jogi helyzetét. Harmadszor a felperesek hivatalos értesítése pontatlan abban a tekintetben, hogy a Bizottságot milyen aktusok elfogadására kérték fel. Negyedszer: a Bizottságnak nem állt fenn kötelezettsége arra vonatkozóan, hogy a felperesek által meghatározott időn belül eljárjon. Ötödször: még annak feltételezése esetén is, hogy a Bizottságnak a felperesek által kívánt módon kellett volna eljárnia, a Bizottság 2004. november 26-i válaszával megszűnt az állítólagos mulasztás. Hatodszor az Elsőfokú Bíróságnak nincs hatásköre a Bizottság tevése kötelezésére. Hetedszer az Aragonesas Agro és az Alfa Georgika Efodia nem jogosult az EK 232. cikk értelmében keresetet indítani.

38 A Bizottság azt állítja továbbá, hogy maga az ideiglenes intézkedés iránti kérelem is elfogadhatatlan. Először is: a kérelem idő előtti. Másodszor: ellentmond az alapkeresetnek. Harmadszor: a kérelmezett intézkedések előre eldöntik az ügyet az alapkereset tekintetében. Negyedszer: a „bármely egyéb előzetes intézkedés” meghozatalára vonatkozó kérelem nem áll összhangban az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának d) pontjával.

39 A felperesek azt az álláspontot képviselik, hogy az alapkereset elfogadhatóságát nem kell vizsgálni. Hozzáteszik, hogy az a tény, hogy a Makhteshim-Agan Holding bejelentést tett, és teljes dossziét nyújtott be, elegendő ahhoz, hogy megkülönböztessék a többi gazdasági szereplőtől. Az Aragonesas Agro és az Alfa Georgika Efodia a maguk részéről a Makhteshim-Agan Holding közvetítőjén keresztül részt vettek a bejelentési eljárásban, és ezért ugyanazon jogokban részesülnek. És mivel a felperesek keresete mulasztás megállapítására irányul, nem lehetséges számukra az aktus nemzeti szinten történő kifogásolása. A felperesek követelésének elfogadhatatlansága tehát egyrészt a hatékony jogorvoslathoz való alapvető jogukat, másrészt a meghallgatáshoz való jogukat sértené.

40 2005. február 22-i észrevételeikben a felperesek külön hozzáfűzik, hogy az a tény, hogy a Bizottság nem vizsgálta meg a kérdéses információt, érinti a jogi helyzetüket.

A fumus boni juris

41 A felperesek azt állítják, hogy a Bizottság megszegte az EK 95. cikk (3) bekezdését, az EK 152. cikk (1) bekezdését, a 91/414 irányelv 5. cikkének (1) bekezdését, az EK 211. cikk szerinti gondos ügyintézés elvét – amely előírja a Bizottság számára,

hogy a 91/414 irányelv szerint rá ruházott hatáskörök keretében minden ügyet gondosan és pártatlanul vizsgáljon meg, és tartsa tiszteletben a védelemhez való jogot és a megfelelő eljáráshoz való jogot –, továbbá a jogbiztonság, a jogos elvárások védelmének, az arányosság és az egyenlő bánásmód elvét, az indokolás kötelezettségét, a kereskedelmi tevékenység folytatásának jogát és a tulajdonhoz való jogot.

- 42 A Bizottság álláspontja szerint az alapkeresetet támogató érvek különösen gyengék, kiváltképpen mivel a Bizottságnak nem állt fenn semmilyen kötelezettsége arra, hogy 2004. november 27. előtt eljárjon.

A sürgősségről

- 43 A felperesek szerint a Bizottság mulasztása nyilvánvalóan jogellenes, és ezért nem szükséges annak vizsgálata, hogy a jelen ügyben fennáll-e a súlyos és helyrehozhatatlan kár veszélye. A felperesek szerint a kérelmezett intézkedések különösen sürgősek a bizottság véleményének közeledte miatt. Szerintük kétségtelen, hogy a bizottság ellenezni fogja az endoszulfánnak a 91/414 irányelv I. mellékletébe történő felvételét, valamint hogy e vélemény alapján a Bizottság formális határozatot fog elfogadni az endoszulfánnak a 91/414 irányelv I. mellékletéből való kihagyásáról. A felperesek álláspontja szerint e határozatnak *az Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetése azt fogja eredményezni, hogy az endoszulfánt tartalmazó növényvédő szerek engedélyét visszavonják a piacon.

- 44 A felperesek hozzáfűzik, hogy ideiglenes intézkedések hiányában a piac igen nehezen visszafordítható, sőt akár visszafordíthatatlan változáson megy keresztül.

45 Először is a Makhteshim-Agan Holding az Európai Unióban elveszíti az endoszulfán-alapú növényvédő szerek eladását és előállítását érintő teljes tevékenységét. A Makhteshim-Agan Holding ezt a tevékenységet a Bayer CropScience-től szerezte 2003-ban olyan új információk és alkalmazások alapján, amelyek azt mutatták, hogy az endoszulfán a 91/414 irányelv értelmében kockázat nélkül használható; ez még azelőtt történt, hogy a referens tagállam kifejezte az anyagra vonatkozó kételyeit.

46 Az Aragonesas Agro elveszti az endoszulfán-alapú növényvédő szerek Spanyolországban történő forgalmazására vonatkozó engedélyét. Ez magában foglalná először is piaci részesedésének elvesztését, aminek hatása más termékei tekintetében is észlelhető lenne, másrészt költségeinek növekedését, harmadrészt pedig munkavállalóinak elbocsátását.

47 Végezetül az Alfa Georgika Efodia tekintetében az endoszulfán betiltása először is a társaság endoszulfán-alapú növényvédő szereinek az eltűnését jelentené, másodszor a kereskedelmi megállapodások elvesztését, harmadszor a társaság termékskálájának beszűküléséből adódó egyéb kereskedelmi veszteségeket, negyedszer pedig munkavállalói létszámának csökkentését.

48 Ezen állításokra válaszolva a Bizottság azt a nézetet képviseli, hogy a felperesek nem támasztották alá, hogy a kérelmezett ideiglenes intézkedések elrendelése sürgős. Először is: kötelező aktus hiányában a felperesek jogi helyzete változatlan marad. Másodszor: továbbra is bizonytalan, hogy a Bizottság elfogad-e aktust, és ha igen, annak mi lesz a tartalma. Harmadszor: még ha negatív határozatot fogadnak is el, annak nincs azonnali hatálya. Negyedszer: a megjelölt kár tisztán pénzügyi jellegű, és későbbi kártérítés tárgyát képezheti.

Az érdekek egyensúlyáról

- 49 A felperesek lényegében úgy vélik, hogy a kérelmezett intézkedések csupán a *status quo*-t tartják fent. Hangsúlyozzák továbbá a Bizottság eljárásának a 91/414 irányelv célja tekintetében aránytalan jellegét. Ezenfelül az endoszulfán évtizedek óta használatban van, és kockázatmentes termékként a közelmúltban kapszulás formában engedélyezték Olaszországban, Görögországban és Portugáliában.
- 50 A Bizottság szerint ha mérlegelni kell az érdekeket, az egészségvédelemnek kell elsőbbséget biztosítani (az Elsőfokú Bíróság elnökének a T-392/02. R. sz., Solvay Pharmaceuticals kontra Tanács ügyben 2003. április 11-én hozott végzésének [EBHT 2003., II-1825. o.] 122. pontja).

Az elnök álláspontja

- 51 Mivel a felek írásbeli észrevételeiben az ideiglenes intézkedés iránti kérelem elbírálásához szükséges valamennyi információ megtalálható, nem szükséges ezeket szóbeli érvelés során meghallgatni.
- 52 Észrevételeiben a Bizottság úgy véli, hogy az ideiglenes intézkedés iránti kérelem számos, alapvetően az alapkereset nyilvánvaló elfogadhatatlanságával vagy a kérelmezett intézkedések jellegével összefüggő okból elfogadhatatlan (a fenti 37. és 38. pont).

- 53 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az ügy érdemét meghatározó kereset elfogadhatóságának kérdése elvileg nem vizsgálható az ideiglenes intézkedések meghozatalával kapcsolatos eljárás keretében, az alapkereset előre eldöntésének kockázata miatt. Amennyiben azonban annak a keresetnek a nyilvánvaló elfogadhatatlansága merül fel, amelyhez az ideiglenes intézkedés iránti kérelem kapcsolódik, szükségesnek bizonyulhat megállapítani azon körülmények meglétét, amelyek e keresetet *prima facie* elfogadhatóvá teszik (a Bíróság elnökének a 376/87. R. sz., Distrivet kontra Tanács ügyben 1988. január 27-én hozott végzésének [EBHT 1988., 209. o.] 21. pontja; az Elsőfokú Bíróság elnökének a T-13/99. R. sz., Pfizer Animal Health kontra Tanács ügyben 1999. június 30-án hozott végzésének [EBHT 1999., II-1961. o.] 121. pontja, valamint a Solvay Pharmaceuticals kontra Tanács ügyben hozott, a fenti 50. pontban hivatkozott végzés 53. pontja).
- 54 A jelen ügyben külön kell vizsgálni a felperesek által az alapkeresetükben megjelölt két kérelem elfogadhatóságát, nevezetesen elsőként azt a kérelmet, hogy a Bíróság állapítsa meg a Bizottság mulasztását, másodszor azt a kérelmet, hogy az Elsőfokú Bíróság kötelezze tevésre a Bizottságot.

A Bizottság mulasztásának megállapítása iránti kérelem

- 55 Az alapeljárás keretében a felperesek lényegében azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság állapítsa meg, hogy az alperes nem teljesítette azokat az állítólagos kötelezettségeit, amelyek egyrészt az endoszulfán-munkacsoport által szolgáltatott adatok mérlegelésére, másrészt a felperesek tisztességes eljáráshoz való jogának tiszteletben tartására vonatkoznak (lásd a fenti 25. pontot).
- 56 Feltételezve, hogy ez a kérelem összhangban áll az EK 232. cikk céljával, amely természetes személyek esetében annak megállapításában áll, hogy „a Közösség valamely intézménye elmulasztott valamely neki címzendő jogi aktust – az ajánlások és vélemények kivételével – meghozni”, mindenképpen szükséges azt meghatározni, hogy a mulasztás megállapítása iránti kérelem tekintetében teljesülnek-e az elfogadhatóság egyéb feltételei.

- 57 Az EK 232. cikk második bekezdése szerint a mulasztás megállapítása iránti kereset „csak akkor elfogadható, ha az érintett intézményt előzetesen felkérték, hogy járjon el”. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ebben a tekintetben a felkérésnek kellően egyértelműnek és pontosnak kell lennie ahhoz, hogy az intézmény konkrétan megismerhesse annak a határozatnak a tartalmát, amelynek elfogadására felkérték, és egyértelművé kell tennie, hogy a célja az, hogy a Bizottságot állásfoglalásra készítse (ezzel kapcsolatban lásd a Bíróság C-249/99. P. sz., Pescados Congelados Jogamar kontra Bizottság ügyben 1999. november 18-án hozott végzésének [EBHT 1999., I-8333. o.] 18. pontját és az Elsőfokú Bíróság T-17/96. sz., TF1 kontra Bizottság ügyben 1999. június 3-án hozott ítéletének [EBHT 1999., II-1757. o.] 41. pontját).
- 58 A jelen ügyben nem az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet elbíráló elnök feladata arról határozni, hogy az endoszulfán-munkacsoport felkérése a fent hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében kellően egyértelmű és pontos volt-e ahhoz, hogy a Bizottság konkrétan megismerhesse annak a határozatnak a tartalmát, amelynek elfogadására felkérték.
- 59 A jelen, ideiglenes intézkedés iránti eljárás keretében ezzel szemben meg kell határozni, hogy – feltételezve, hogy a Bizottságot érvényesen kérték fel az eljárásra – elegendő bizonyíték van-e az eljárás e szakaszában annak megállapítására, hogy az endoszulfán-munkacsoport által hozzá intézett formális felkérést követően a Bizottság elmulasztotta az állásfoglalást.
- 60 Ebben a tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az „elmulasztott valamely neki címzendő jogi aktust meghozni” szövegrésszel az EK 232. cikk a döntéshozataltól vagy állásfoglalástól való tartózkodásában megnyilvánuló mulasztásra utal, és nem arra, ha más intézkedés elfogadására kerül sor, mint amelyet az érdekelték kívántak, illetve szükségesnek tartottak (a Bíróság 8/71. sz., Komponistenverband kontra Bizottság ügyben 1971. július 13-án hozott ítéletének [EBHT 1971., 705. o.] 2. pontja, a 166/86. sz. és 220/86. sz., Irish Cement kontra Bizottság egyesített ügyekben 1988. december 15-én hozott ítéletének [EBHT 1988., 6473. o.] 17. pontja, valamint a C-15/91. sz. és C-108/91. sz., Buckl és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1992. november 24-én hozott ítéletének [EBHT 1992., I-6061. o.] 17. pontja).
- 61 A jelen ügyben a Bizottság 2004. november 26-i levelében tájékoztatta az endoszulfán-munkacsoportot, hogy az endoszulfánnak a 91/414 irányelv I. mellékletéből történő kihagyásáról szóló határozattervezetet kíván a bizottság elé terjeszteni.

- 62 Ha a bizottság kedvezően véleményezi a valamely hatóanyag kihagyásáról szóló határozati javaslatot, a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat (HL L 184., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 124. o.) 5. cikkének (3) bekezdése értelmében a Bizottság „a tervezett intézkedéseket elfogadja”, figyelemmel az Európai Parlamentnek a 1999/468 határozat 8. cikke szerinti esetleges állásfoglalására. Az ilyen határozati javaslat tehát egyértelműen jelzi a Bizottságnak az érintett hatóanyag vizsgálatának lezárására irányuló szándékát.
- 63 Ezenfelül a 2004. november 26-án kelt levelében a Bizottság elutasította az endoszulfán-munkacsoport azon érvelését, hogy az endoszulfán vizsgálata nem „méltányos eljárás” keretében történt. E tekintetben a Bizottság különösen a 2004. július 12-i levelére hivatkozott, amelynek egy másolatát továbbította az endoszulfán-munkacsoport részére, és amelyben felkérte a spanyol hatóságokat, hogy ne vizsgálja az endoszulfán-munkacsoport által benyújtott adatokat, és rámutatott, hogy a kiegészítő tanulmányok benyújtásának határideje már lejárt.
- 64 Ezen információ alapján az elnök az eljárás e szakaszában úgy véli, hogy a Bizottság 2004. november 26-i levele egyértelműen jelzi, hogy a Bizottság egyrészt elutasítja az endoszulfán kihagyásáról szóló határozattervezet benyújtása előtt az endoszulfán-munkacsoport által benyújtott adatok vizsgálatát, másrészt elutasítja, hogy a felperesek részére kiegészítő eljárási garanciákat ajánljon fel e javaslatnak a bizottsághoz történő benyújtását megelőzően.
- 65 Valójában úgy tűnik, hogy az alperesek maguk is egyetértenek ezzel, hiszen a kérelmükben úgy érvelnek, hogy „a Bizottság 2004. november 26-i válaszelevele szükségszerűen azt jelenti, hogy a referens és/vagy a Bizottság nem vizsgálta meg, és nem is kívánja megvizsgálni a felperesek által benyújtott új adatokat és az azokhoz kapcsolódó érveket, és nem is tartja tiszteletben a tisztességes eljárás elvét azon aggályok megvitatásának érdekében, amelyeket a referens a felperesekkel csak 2004. januárjában közölt”.

- 66 Következésképpen az eljárás e szakaszában – az alapügyben az Elsőfokú Bíróság által e kérdésben esetlegesen meghozandó döntés legcsekélyebb mértékű prejudikálása nélkül – az elnök nem rendelkezik elegendő adattal annak megállapításához, hogy a 2004. november 26-i levél nem tartalmaz állásfoglalást azon intézkedések tekintetében, amelyeknek elfogadására a Bizottságot kérték. Az eljárás e szakaszában ezért az alpereseknek a Bizottság mulasztásának megállapítása iránti kérelmét nyilvánvalóan elfogadhatatlannak kell tekinteni.
- 67 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az EK 232. cikkben előírt jogorvoslat azon az elven alapul, hogy az eljárásra felkért intézmény jogellenes mulasztása esetén – amennyiben az érintett intézmény nem orvosolta a mulasztást – a Bíróságnál vagy az Elsőfokú Bíróságnál kérelmezni lehet annak megállapítását, hogy a mulasztás sérti az EK-Szerződést. E megállapításnak az EK 233. cikk szerint az a jogkövetkezménye, hogy az alperes intézmény köteles megtenni a Bíróság vagy az Elsőfokú Bíróság ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket, de ez a kötelezettség nem érinti a megállapításból esetlegesen származó, szerződésen kívüli felelősséghez kapcsolódó kereseteket. Ha a vita tárgyát képező mulasztáshoz kapcsolódó aktust a kereset indítása után, de az ítélet meghozatala előtt elfogadták, a Bíróságnak vagy az Elsőfokú Bíróságnak a kezdeti mulasztás jogellenességére vonatkozó megállapítása már nem válthatja ki az EK 233. cikkben meghatározott joghatásokat. Ez azt jelenti, hogy ebben az esetben – csakúgy, mint akkor, ha az alperes intézmény az eljárás iránti felkérésre két hónapon belül eljár – a kereset okafogyottá válik, és többé nincs szükség arra, hogy a Bíróság határozatot hozzon (a Bíróság C-44/00. P. sz., Sodima kontra Bizottság ügyben 2000. december 13-án hozott végzésének [EBHT 2000., I-11231. o.] 83. pontja, valamint az Elsőfokú Bíróság T-105/96. sz., Pharos kontra Bizottság ügyben 1998. február 17-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-285. o.] 41. és 42. pontja).
- 68 A jelen ügyben a Bizottság a 2005. március 2-i észrevételeiben azt nyilatkozta, hogy hivatalosan benyújtotta a bizottsághoz az endoszulfánnak a 91/414 irányelv I. mellékletéből való kihagyására vonatkozó határozati javaslatát (lásd a fenti 30. pontot). Amint az már a fenti 62. pontban szerepel, e javaslat egyértelműen jelzi a Bizottságnak a kérdéses hatóanyag vizsgálatának lezárására irányuló szándékát.

- 69 E tekintetben hozzá kell fűzni, hogy az a tény, hogy az ilyen javaslat *prima facie* nem minősül megsemmisítés iránti keresettel megtámadható aktusnak, nem jelenti azt, hogy e javaslat ne képezhetne mulasztást megszüntető állásfoglalást, mivel ez egy olyan eljárás következő lépésének az előfeltétele, amelynek elvben olyan jogi aktushoz kell vezetnie, amely önmagában megtámadható lesz megsemmisítés iránti keresettel (az Elsőfokú Bíróság T-186/94. sz., Guérin automobiles kontra Bizottság ügyben 1995. június 27-én hozott ítéletének [EBHT 1995., II-1753. o.] 25. pontja és a Pharos kontra Bizottság ügyben hozott, a fenti 67. pontban hivatkozott ítéletének 43. pontja).
- 70 Következésképpen az eljárás e szakaszában mindenképpen feltehető, hogy az a tény, hogy a Bizottság hivatalosan benyújtotta az endoszulfánnak a 91/414 irányelv I. mellékletéből való kihagyására vonatkozó határozati javaslatot, anélkül, hogy az endoszulfán-munkacsoport által kért intézkedéseket megtette volna, az endoszulfán-munkacsoport hivatalos felkérésére tett állásfoglalásnak minősül.
- 71 Márpedig a mulasztás azon a napon szűnik meg, amikor az intézmény állásfoglalása megérkezik az intézményt eljárásra felkérő személyhez (az Elsőfokú Bíróság T-194/97. és T-83/98. sz., Branco kontra Bizottság egyesített ügyekben 2000. január 27-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-69. o.] 55. pontja).
- 72 A jelen ügyben a Bizottság azt állítja, hogy 2005. március 1-jén a bizottság által jóváhagyott határozati javaslat másolatát elküldte az endoszulfán-munkacsoport képviselőjének. A felperesek 2005. március 11-i észrevételeikben megerősítik, hogy a Makhteshim-Agan Holding valóban megkapta e javaslat másolatát 2005. március 1-jén. Ezenkívül az Elsőfokú Bíróság Hivatala 2005. március 7-én elküldte a felpereseknek a Bizottság 2005. március 2-i észrevételeit, csatolva a Bizottság határozattervezetének másolatát. Következésképpen még annak feltételezése esetén is, hogy a Bizottság mulasztása az endoszulfán-munkacsoport hivatalos felkérését követően is fennállt, ez a mulasztás legkésőbb 2005. március 7-én megszűnt.

- 73 Az eljárás e szakaszában az elnök tehát nem rendelkezik elegendő információval ahhoz a következtetéshez, hogy továbbra is szükséges elbírálni a felperesek azon kérelmét, hogy az Elsőfokú Bíróság állapítsa meg a Bizottság mulasztását.

A Bizottság tevésre kötelezésére vonatkozó kérelem

- 74 A Bizottság mulasztásának megállapítása iránti kérelmükön kívül a felperesek elsődlegesen azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság kötelezze a Bizottságot arra, hogy teljesítse kötelezettségeit, nevezetesen az endoszulfán vizsgálatával kapcsolatban benyújtott információ vizsgálatával, és a felperesek állítólagos eljárási jogainak tiszteletben tartásával.
- 75 E ponttal kapcsolatban elegendő rámutatni arra, hogy a közösségi bíróságok nem rendelkeznek hatáskörrel arra, hogy az EK 232. cikk keretében valamely intézményt tevésre kötelezzenek (e tekintetben lásd a Bíróság C-25/91. sz., *Pesqueras Echebastar kontra Bizottság* ügyben 1993. április 1-jén hozott ítéletének [EBHT 1993., I-1719. o.] 14. pontját és az Elsőfokú Bíróság T-5/94. sz., *J kontra Bizottság* ügyben 1994. május 27-én hozott végzésének [EBHT 1994., II-391. o.] 17. pontját).
- 76 Az elnök tehát nem rendelkezik elegendő információval ahhoz, hogy a Bizottság tevésre kötelezésére vonatkozó kérelmet elfogadhatónak nyilvánítsa.
- 77 Az eljárás e szakaszában ezért az alapkéreset nyilvánvalóan elfogadhatatlannak vagy legalábbis egy részében okafogottnak, fennmaradó részében pedig nyilvánvalóan elfogadhatatlannak tűnik.

- 78 Következésképpen az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet el kell utasítani, és nem szükséges határozni egyrészt a Bizottság által megjelölt egyéb elfogadhatatlansági okokról, másrészt a felpereseknek azon kérelméről, hogy az Elsőfokú Bíróság kötelezze a Bizottságot a bizottság üléseire vonatkozó, az endoszulfánt érintő egyes jegyzőkönyvek és napirendek benyújtására.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ELNÖKE

a következőképpen határozott:

- 1) Az Elsőfokú Bíróság elnöke az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet elutasítja.**
- 2) Az Elsőfokú Bíróság elnöke a költségekről jelenleg nem határoz.**

Luxembourg, 2005. április 27.

H. Jung

hivatalvezető

B. Vesterdorf

elnök